

[Niels Helveg Petersen]

Jeg skal vende tilbage til omtalen af enkelte af disse ændringsforslag, men vil generelt sige, at reglerne om beskyttelse imod registrering i private registre efter vores opfattelse skulle have været indeholdt i samme lov, som også gengiver reglerne for beskyttelse imod registrering i offentlige registre.

Vi ser ikke ud fra borgerens synspunkt nogen væsenforskel mellem de to former for registrering. Det er klart, at der er praktiske administrative forskelle, især set fra central-administrationens synspunkt, men set fra borgerens synspunkt burde det i virkeligheden være aldeles underordnet i forhold til hans retsbeskyttelse, om der var tale om privat eller offentlig registrering. Hvis det så endda var sådan, at man uden videre kunne sige, at der var behov for en stærkere beskyttelse over for privat registrering end over for offentlig registrering, men det er jo ingenlunde tilfældet. Problemstillingen er for den enkelte nøjagtig den samme, og der havde været principielle pædagogiske fordele for borgerne i, at bestemmelserne om dette var samlet i én lov. Så kunne man siden i loven have differentieret, hvor behov måtte være.

Vi finder det også i forhold til private registre en afgørende mangel, at der ikke tages skridt til oprettelse af et dataråd som ønsket af flere organisationer, betydelige kredse her i landet, som på ingen måde ellers kan siges at være særlig rabiate eller vidtgående. Der er behov for, at samfundet også over for privat registrering rustet sig til at kunne følge den udvikling, der foregår på registerområdet, og mangelen af et dataråd vi vise sig at være særdeles følelig også på det private område. Det er et spørgsmål, vi siden kommer tilbage til, også i forbindelse med de offentlige registre.

I min omtale af de enkelte ændringsforslag vil jeg forsøge at belyse, hvorfor vi ikke er tilfredse med lovforslaget, som det foreligger nu.

For det første ønsker vi, at loven skal indeholde en klar formålsbestemmelse, så man kan se, at dette er en lov, hvis formål er borgernes retsbeskyttelse.

For det andet – og det er meget væsentligt – forstår vi ikke, at det ikke skulle være muligt i denne lov at gennemføre et absolut forbud imod registrering af de såkaldt følsomme oplysninger, f. eks. om race, religion og andre af den slags såkaldt følsomme oplys-

ninger. Hvorfor vil man tillade registrering af den slags oplysninger i private registre? Hvilket fornuftigt formål tjener det at tillade registrering af den slags oplysninger? Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge ministeren om. Hvilke af disse følsomme oplysninger knytter der sig nogen væsentlig samfundsinteresse til skal kunne registreres i private registre? Er der et ordentligt svar på det? Jeg har ikke kunnet finde det under lovgivningens hidtidige behandling.

Med hensyn til videregivelse af oplysninger fra private registre, så er der stillet ændringsforslag fra bl. a. vores side, som siger, at hvor der er tale om videregivelse, så må vi også have de strenge regler om egenaccessen, de regler, som vi anvender over for registrering i kreditbureauerne, og som burde have været de regler, der gjaldt for alle former for registrering, nemlig at man har krav på at få at vide, hvad der registreres, hvis det går ud over navn, stilling, bopæl og disse ganske almindelige oplysninger. Går registreringen derudover, bør borgeren have krav på at få at vide, hvad der er registreret, for at kunne udnytte den mulighed, som loven åbner for, at man på begæring én gang årligt kan få at vide, hvad der er registreret.

Men hvis ikke man får oplysningen første gang, så kan man have ganske overordentlig svært ved at følge, hvad der er registreret, og så er den mulighed, man har for på begæring at få oplysninger, i virkeligheden blevet noget af en skueret. Forudsætningen for at kunne udnytte egenaccessen, forudsætningen for at kunne begære oplyst, hvad der er registreret, er jo, at man ved, hvor man er registreret, og derfor bør den regel, der findes i lovgivningen om private registre i § 8 om egenaccess, være det almindeligt gældende i hele datalovgivningen.

I den forbindelse er det efter vores opfattelse meningsløst, at det ikke uden videre skal være sådan for privat registrering, at den ret, man har til én gang årligt at få oplysning fra registrene, selvfølgelig er en ret, man har uden at skulle betale penge for det. Vi ser ingen som helst fornuftig grund til, at man, fordi man er registreret, ikke vederlagsfrit skulle kunne forlange at få at vide, hvad man er registreret for. Det må være en omkostning, der påhviler registreringen, og ikke en omkostning, der påhviler den enkelte borger; alt andet er meningsløst.